การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University

ปริญ ภัทรปัญญากูร[1], ประสาร ศรีพงษ์เพลิด[2], ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์[3], คชษิณ สุวิชา[4], วันชาติ ชาญวิจิตร[5], ขวัญชนก อำภา[6], อัธยา เมิดไธสง[7], และนรินทรา มิ่งโอโล[8*]

Parin Phattharapanyakun[1], Prasarn Sriphongplerd[2], Thipsuda Preedaphan[3], Khachasin Suwicha[4], Wanchat Chanwichit[5], Khwanchanok Ampha[6], Attaya Merdthaisong[7], and Narintra Mingolo[8*]

[1-8] คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด; Faculty of Education and Human Development, Roi Et Rajabhat University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : m.narintra@gmail.com

DOI : 10.65205/jasrru.2025. 2786

Received : July 17, 2025; **Revised :** September 15, 2025; **Accepted :** October 14, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยมุ่งเสริมสร้าง 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและธรรมชาติของประวัติศาสตร์ (2) ทักษะการตั้งคำถามเชิงประวัติศาสตร์ และ (3) การตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เหตุผลและหลักฐานในการแสวงหาคำตอบ ผ่านรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ ROIET ซึ่งแต่ละขั้นมีการออกแบบกิจกรรม เครื่องมือ และผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนี้ ขั้น R – Research & Retrieve นักศึกษาฝึกสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นต้นและชั้นรอง เช่น พงศาวดาร บันทึกเหตุการณ์ ข่าว หรือภาพถ่ายประวัติศาสตร์ เพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้น ขั้น O – Organize & Observe เน้นการจัดระเบียบและวิเคราะห์หลักฐาน เช่น การทำตารางเปรียบเทียบ ปัจจัยเหตุการณ์–ผลจากเหตุการณ์-ผู้เกี่ยวข้อง–หลักฐาน–มุมมอง และการสังเกตข้อจำกัดของแต่ละแหล่งข้อมูล ขั้น I – Interpret & Interact เปิดโอกาสให้นักศึกษาตีความและอภิปราย เช่น การวิเคราะห์ว่าผู้บันทึกเหตุการณ์อาจมีอคติหรือเจตนารมณ์ใด และการเปรียบเทียบการตีความเหตุการณ์เดียวกันจากหลายมุมมอง ขั้น E – Express & Exhibit มุ่งให้นักศึกษาผลิตผลงานนำเสนอ เช่น อินโฟกราฟิกเส้นเวลาเหตุการณ์สำคัญ และขั้น T – Transfer & Transform ให้นักศึกษาวางรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ และสะท้อนคิดความเปลี่ยนแปลงของตนหลังการเรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ใช้วิธีวิจัยเชิงพัฒนา 3 ขั้นตอน ได้แก่ การออกแบบ การพัฒนา และการทดลองใช้ ROIET ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจ ทักษะการตั้งคำถาม และทัศนคติในการคิดเชิงวิพากษ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ยังสะท้อนว่านักศึกษามีส่วนร่วมในอภิปราย คิดเชิงหลักฐาน และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่บริบทใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นรูปแบบ

Citation : Phattharapanyakun, P., Sriphongplerd, P., Preedaphan, T., Suwicha, Chanwichit, W., Ampha, K., Merdthaisong, A.,& Mingolo, N. (2025). The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 73-88. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

การจัดการเรียนรู้แบบ ROIET จึงไม่เพียงเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่รายงานผลเชิงปริมาณ แต่เป็น โมเดลที่มีเอกลักษณ์ในเชิงกิจกรรม ซึ่งบูรณาการการค้นคว้า การวิเคราะห์ การตีความ การสื่อสาร และการถ่ายโอนบทเรียนทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมสมรรถนะทางประวัติศาสตร์และทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ (Keywords) : การจัดการเรียนรู้ ROIET, ประวัติศาสตร์, ทักษะการตั้งคำถาม, การคิดเชิงวิจารณญาณ, หลักฐานทางประวัติศาสตร์

Abstract

This study aimed to develop the historical competency of first-year students at Roi Et Rajabhat University by strengthening three core components: (1) understanding the meaning and nature of history, (2) historical questioning skills, and (3) awareness of the importance of reasoning and evidence in inquiry. The instructional model employed was ROIET, in which each step was designed with specific activities, tools, and learning outcomes. In the Research & Retrieve step, students practiced searching and gathering information from primary and secondary sources such as chronicles, event records, news articles, and historical photographs to build foundational understanding. The Organize & Observe step emphasized structuring and analyzing evidence, for example, by creating comparative tables of causal factors, consequences, actors, evidence, and perspectives, as well as observing the limitations of each source. The Interpret & Interact step encouraged students to interpret and discuss, such as analyzing possible biases or intentions of recorders and comparing multiple interpretations of the same event. The Express & Exhibit step required students to produce presentations, such as infographic timelines of significant events. Finally, the Transfer & Transform step guided students to design their own history teaching approaches and reflect on personal changes after learning.

The participants were 30 first-year students in the second semester of the 2024 academic year. The study adopted a three-phase developmental research methodology: designing, developing, and implementing the ROIET model. The findings indicated that students' historical knowledge, questioning skills, and critical inquiry attitudes significantly improved ($p < .001$). Observational and interview data also revealed that students actively engaged in discussions, practiced evidence-based thinking, and successfully transferred historical knowledge to new contexts in creative ways. Therefore, the ROIET instructional model is not merely an innovation validated by quantitative results but a distinctive activity-based model that systematically integrates inquiry, analysis, interpretation, communication, and the transfer of historical lessons, thereby fostering historical competency and essential 21st-century skills in concrete and meaningful ways.

Keywords : ROIET Instructional Model, History, Questioning Skills, Critical Thinking, Historical Evidence

Citation : ปริญ ภัทรปัญญากูร, ประสาร ศรีพงษ์เพลิด, ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์, คชษิณ สุวิชา, วันชาติ ชาญวิจิตร, ขวัญชนก อำภา, อัธยา เมิดไธสง, และ นรินทรา มิ่งโอโล. (2568). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 73-88.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

บทนำ (Introduction)

ประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ ทั้งความเข้าใจแนวคิด ทักษะการตั้งคำถาม และการแสวงหาคำตอบด้วยเหตุผลและหลักฐาน อันนำไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ท่ามกลางข้อมูลมากมายรอบตัว ดังที่ วิจารณ์ (2555) เสนอว่าผู้สอนต้องสร้างผู้เรียนที่มีทักษะความสามารถกลั่นกรอง วิเคราะห์ และตีความข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผล แนวคิดนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Wineburg (2001) ที่มองว่าการเรียนประวัติศาสตร์คือกระบวนการฝึกให้ผู้เรียนคิดเหมือนนักประวัติศาสตร์ โดยเน้นการตีความหลักฐานและมุมมองที่หลากหลาย อีกทั้ง Lee (2005) ยังชี้ว่าการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจใหม่ผ่านการโต้แย้งเชิงเหตุผลและการใช้หลักฐานสนับสนุน ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (Higher-order Thinking) ที่จำเป็นในโลกยุคปัจจุบัน

การพัฒนาสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ไม่อาจเกิดขึ้นได้จากการสอนแบบบรรยายและท่องจำที่ขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และตั้งคำถาม ส่งผลให้วิชาประวัติศาสตร์น่าเบื่อและห่างไกลชีวิตจริง แม้ผู้เรียนจะจำเนื้อหาได้ดี แต่กลับมีสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ในระดับต่ำ ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างของการจัดการเรียนรู้ที่ควรปรับด้วยแนวทาง “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active Learning) ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ สร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) และการนำเสนองานด้วยตนเอง จากงานวิจัยของปริญ รสจันทร์ และคณะ พบว่า การใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมการตั้งคำถาม การค้นคว้าจากหลักฐานชั้นต้น การสำรวจภาคสนาม และการผลิตสื่อประวัติศาสตร์ ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยผู้เรียนมีพัฒนาการด้านสมรรถนะทางประวัติศาสตร์อยู่ในระดับดีมาก (ปริญ รสจันทร์ และคณะ, 2567: 150)

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและรู้สึกท้าทาย ดังผลการวิจัยของนุชรินทร์ มิ่งโอโล เรื่องการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาในกลุ่มนักศึกษาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งพบว่า การใช้กิจกรรมอภิปรายประเด็นทางสังคมช่วยให้นักศึกษามีทักษะการคิดวิจารณญาณและการแก้ปัญหาสูงถึงร้อยละ 91.11 สอดคล้องกับพฤติกรรมที่สะท้อนความต้องการมีส่วนร่วมในการใช้ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาสังคม (นุชรินทร์ มิ่งโอโล, 2567: 98–104)

จากความสำคัญดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงได้พัฒนา "รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ ROIET" ซึ่งมีเป้าหมายในการส่งเสริมทักษะประวัติศาสตร์และสังคมศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยประกอบด้วย 5 ขั้น ได้แก่ R - Research & Retrieve (สืบค้น), O - Organize & Observe (จัดระเบียบและวิเคราะห์), I - Interpret & Interact (ตีความและแลกเปลี่ยน), E - Express & Exhibit (สื่อสารและแสดงผลงาน) และ T - Transfer & Transform (ประยุกต์ใช้และสร้างสรรค์ใหม่ในกรณีนักศึกษาครูใช้เพื่อสร้างความสามารถในการสอน และประเมินความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ทักษะและเจตคติด้วยตนเอง)

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET มีเป้าหมายเพื่อศึกษาว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบดังกล่าว สามารถพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในบริบทท้องถิ่น และตอบโจทย์การปฏิรูปการศึกษาในยุคปัจจุบันได้หรือไม่ โดยตั้งคำถามหลักว่า รูปแบบการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นควรเป็นอย่างไร และการใช้รูปแบบ ROIET จะสามารถพัฒนาสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ ทั้งในด้านความเข้าใจ ทักษะการตั้งคำถาม และทัศนคติในการแสวงหา

Citation : Phattharapanyakun, P., Sriphongplerd, P., Preedaphan, T., Suwicha, Chanwichit, W., Ampha, K., Merdthaisong, A.,& Mingolo, N. (2025). The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 73-88. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

คำตอบอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณค่าและความหมายต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ที่เหมาะสมสำหรับการเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

2. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET

3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ในบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏในท้องถิ่น

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

การเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ได้รับความสนใจจากนักการศึกษาทั่วโลก เพราะมีบทบาทในการพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ และทักษะการตั้งคำถามอย่างมีเหตุผล อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนที่เน้นการบรรยายและท่องจำ ขาดสื่อที่น่าสนใจ และไม่เชื่อมโยงกับบริบทของผู้เรียน ทำให้ประวัติศาสตร์กลายเป็นวิชาที่ไม่น่าดึงดูด จึงมีความพยายามจากงานวิจัยและแนวคิดต่าง ๆ ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ให้มีความหมายและประสิทธิภาพมากขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สมรรถนะทางประวัติศาสตร์ (Historical Competency)

สมรรถนะทางประวัติศาสตร์ เป็นเป้าหมายสำคัญของการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากมิใช่เพียงการท่องจำข้อเท็จจริง แต่คือการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจเชิงแนวคิด มีทักษะในการใช้หลักฐาน และสามารถตีความอดีตเพื่ออธิบายความเป็นปัจจุบันและอนาคตได้ (Wineburg, 2001) โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1) ความรู้ความเข้าใจ (Knowledge and Understanding) การเรียนประวัติศาสตร์ควรช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและธรรมชาติของประวัติศาสตร์ว่าเป็น “การสร้างความรู้” มากกว่าข้อเท็จจริงตายตัว ผู้เรียนต้องตระหนักถึงความเป็นอัตวิสัยของหลักฐานและมุมมอง (Lee, 2005) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Seixas และ Morton (2013) ที่เสนอ *The Big Six Historical Thinking Concepts* โดยให้ผู้เรียนเข้าใจมิติหลักฐาน เหตุและผล ความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลง

2) ทักษะการค้นคว้าข้อมูล (Inquiry and Evidence Skills) การสืบค้นและใช้หลักฐานเป็นหัวใจสำคัญของสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ ผู้เรียนต้องสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลทั้งเอกสารชั้นต้นและชั้นรองตลอดจนสื่อดิจิทัล และสามารถประเมินคุณค่าและข้อจำกัดของหลักฐานได้ (Levstik & Barton, 2015)

3)ทักษะการตั้งคำถาม (Questioning Skills) สมรรถนะประวัติศาสตร์ต้องการให้ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามเชิงประวัติศาสตร์ เช่น ใครเป็นผู้บันทึก บันทึกเพื่ออะไร และมุมมองใดถูกละเลย (VanSledright, 2011) การตั้งคำถามเหล่านี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาการคิดวิเคราะห์และการตีความที่ลึกซึ้ง

4) ทัศนคติในการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Historical Thinking) การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติเชิงวิพากษ์ต่อข้อมูลและคำอธิบายต่าง ๆ ไม่ยึดติดกับการเล่าเรื่องเชิงเส้นตรง แต่สามารถเปรียบเทียบและวิพากษ์การตีความที่แตกต่างกันได้ (Wineburg, 2007) สิ่งนี้เชื่อมโยงโดยตรงกับทักษะการคิดขั้นสูง (Higher-order Thinking Skills) ในศตวรรษที่ 21

Citation : ปริญ ภัทรปัญญากูร, ประสาร ศรีพงษ์เพลิด, ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์, คชษิณ สุวิชา, วันชาติ ชาญวิจิตร, ขวัญชนก อำภา, อัธยา เมิดไธสง, และ นรินทรา มิ่งโอโล. (2568). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 73-88.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

5) สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้และการประเมินตนเอง **(Learning and Self-assessment Competence)** ผู้เรียนควรได้รับการฝึกให้ถ่ายทอดความเข้าใจประวัติศาสตร์ไปสู่การนำเสนอหลากหลายรูปแบบ ทั้งการเขียน อภิปราย และการสร้างสื่อใหม่ ๆ พร้อมทั้งสะท้อนคิด (Reflection) เพื่อตระหนักถึงพัฒนาการของตนเอง (Seixas, 2017)

จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า สมรรถนะทางประวัติศาสตร์มีหลายมิติที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ซึ่งจำเป็นต้องถูกบูรณาการในกระบวนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เน้นการสืบค้น วิเคราะห์ ตีความ และการสะท้อนคิดอย่างมีเหตุผล

ทฤษฎีพื้นฐานและแนวคิดหลักที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

นักวิชาการหลายคนได้เสนอแนวคิด “Historical Thinking” ซึ่งเน้นทักษะเชิงลึกของการเรียนประวัติศาสตร์ เช่น การตั้งคำถาม การตีความหลักฐาน การเข้าใจมุมมองที่หลากหลาย และการเชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบัน ดังที่เอดวาร์ด ฮาลเลต คาร์ (E.H. Carr) กล่าวไว้ว่า “ประวัติศาสตร์คือกระบวนการปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างนักประวัติศาสตร์กับข้อมูลของเขา และเป็นบทสนทนาไม่รู้จบระหว่างอดีตกับปัจจุบัน” (คาร์, 2525: 23)

ประวัติศาสตร์ในความหมายของคาร์ จึงไม่ใช่เพียงการท่องจำแต่เป็นกระบวนการสร้างความรู้อย่างมีความหมาย สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Constructivism) ของ Bruner และ Vygotsky ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างความรู้ของตนเอง ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะเมื่อใช้วิชาประวัติศาสตร์เป็นฐานในการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ เป็นแนวคิดที่สำคัญในศาสตร์ด้านการเรียนการสอน ซึ่งเน้นการที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้ของตนเอง โดยอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์กับครู ผู้สอน เพื่อนร่วมชั้น และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน แนวคิดนี้ถือเป็นการเปลี่ยนผ่านจากแนวคิดการเรียนรู้แบบเดิม ที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ไปสู่แนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Bruner, 1966; Piaget, 1972)

แนวคิดการเรียนรู้แบบดั้งเดิมมองว่า การเรียนรู้เกิดจากการที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้โดยตรงให้แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นเพียงผู้รับสาร (passive recipient) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจึงเป็นไปในลักษณะทางเดียว (S $\rightarrow$ O) คือครูหรือสิ่งเร้า (Stimulant: S) กระทำต่อผู้เรียน (Organism: O) ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ของตนเอง (Smith, 1998) แนวคิดนี้เปรียบเสมือนการมองผู้เรียนเป็นกล่องว่างที่รอรับข้อมูลจากครู ซึ่งอาจไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งได้ในระยะยาว

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้มองว่าความรู้ไม่ได้เกิดจากการรับข้อมูลเท่านั้น แต่เป็นผลของการที่ผู้เรียนได้ลงมือคิด วิเคราะห์ ประมวล และสร้างความหมายจากประสบการณ์ของตนเอง โดยอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและบุคคลอื่น กระบวนการเรียนรู้จึงควรเป็นแบบสองทาง (O $\rightleftarrows$ S) ที่ครูและผู้เรียนต่างเรียนรู้ร่วมกัน และมีบทบาทในการกระตุ้นและส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Vygotsky, 1978) นอกจากนี้ ความรู้ไม่ได้คงที่ตายตัว แต่เป็นผลลัพธ์ของการปรับเปลี่ยนและโครงสร้างใหม่ (reconstruction) ที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมกับประสบการณ์ใหม่ของผู้เรียน (Fosnot, 1996)

หัวใจสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ ได้ตั้งคำถามจากความสงสัยที่เกิดขึ้นภายใน และได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ช่วยให้

Citation : Phattharapanyakun, P., Sriphongplerd, P., Preedaphan, T., Suwicha, Chanwichit, W., Ampha, K., Merdthaisong, A.,& Mingolo, N. (2025). The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 73-88. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

ผู้เรียนมีความเข้าใจในระดับลึกมากกว่าการท่องจำ โดยเฉพาะเมื่อครูสามารถสร้างบริบทที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น และช่วยให้ผู้เรียนเห็นเป้าหมายของการเรียนรู้ที่ชัดเจน (Jonassen, 1991)

อีกประเด็นสำคัญคือ “ธรรมชาติของการเรียนรู้” ตามทฤษฎีสร้างองค์ความรู้ ซึ่งมองว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม (social interaction) ความรู้เกิดจากการแลกเปลี่ยน ถกเถียง และร่วมสร้างความเข้าใจใหม่กับผู้อื่น แม้จะมีความขัดแย้งหรือมุมมองต่างกัน แต่สิ่งเหล่านี้กลับช่วยส่งเสริมการพัฒนาทางปัญญาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Palincsar, 1998)

สรุปได้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้เน้นให้ผู้เรียนได้สะท้อนและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตระหนักถึงพัฒนาการของตนและสามารถปรับปรุงการเรียนรู้ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Brooks & Brooks, 1993) แนวคิดนี้จึงไม่ใช่เพียงการเปลี่ยนวิธีสอน แต่คือการปรับมุมมองต่อ “การเรียนรู้” ให้เน้นการสร้างความหมาย การมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ในการสอนประวัติศาสตร์

ตลอดสองทศวรรษที่ผ่านมา มีงานวิจัยที่ส่งเสริมแนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น งานของ Hartzler-Miller (2001) เรื่อง Making sense of “best practice” in teaching history ที่ศึกษาแนวทาง Historical Inquiry ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถาม สืบค้น และวิเคราะห์หลักฐานอย่างเป็นระบบ ผ่านกรณีศึกษาครูประวัติศาสตร์รายหนึ่งที่แม้มีความรู้ดีแต่ลังเลจะใช้วิธีนี้ สะท้อนให้เห็นช่องว่างระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง งานวิจัยนี้ชี้ว่าการฝึกอบรมครูควรเริ่มจาก “คำถาม” และ “ประสบการณ์จริง” ของครูมากกว่าการยึดตามแนวทางสำเร็จรูป โดยเสนอโมเดล learning from practice ซึ่งเน้นการสะท้อนคิด (reflective practice) บนพื้นฐานของบริบทที่หลากหลาย ถือเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาครูอย่างมีความหมาย (Hartzler-Miller, C. 2001 : 672–695)

งานวิจัยของภัทรพงษ์ สุขเกิด และคณะ (2564) พบว่าการสอนประวัติศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษายังเน้นตำราเรียนแบบดั้งเดิม ขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ แม้บางโรงเรียนพยายามนำ Active Learning มาบูรณาการ แต่ยังประสบข้อจำกัดด้านทรัพยากรและการพัฒนาครู ผู้วิจัยจึงเสนอให้เน้นการพัฒนาครูให้เข้าใจหลักการ วิธีการ และเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรม และเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง (ภัทรพงษ์สุขเกิด, ปัณณวิชญ์ ใบกุหลาบ, สุขแก้ว คำสอน. 2564 : 86–88)

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่าการสอนประวัติศาสตร์มีแนวโน้มเปลี่ยนไปสู่การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้ทักษะคิดเชิงประวัติศาสตร์ และบูรณาการเทคโนโลยีมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีช่องว่างในด้านกระบวนการสอน การประเมินผลที่เน้นกระบวนการ และการศึกษาผลลัพธ์ระยะยาว ซึ่งควรเป็นทิศทางการวิจัยในอนาคต เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อหาและทักษะชีวิต

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

การวิจัยนี้ยึดหลักการพัฒนาสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ (Historical Thinking Competency) โดยมุ่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking), การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) และการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) ผ่านกรอบแนวคิด Active Learning และ Participatory Learning ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสืบค้น วิเคราะห์ และสังเคราะห์ประเด็นประวัติศาสตร์อย่างหลากหลาย มีรูปแบบการเรียนรู้ ROIET 5 ขั้นตอน คือ

Citation : ปริญ ภัทรปัญญากูร, ประสาร ศรีพงษ์เพลิด, ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์, คชษิณ สุวิชา, วันชาติ ชาญวิจิตร, ขวัญชนก อำภา, อัธยา เมิดไธสง, และ นรินทรา มิ่งโอโล. (2568). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 73-88.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

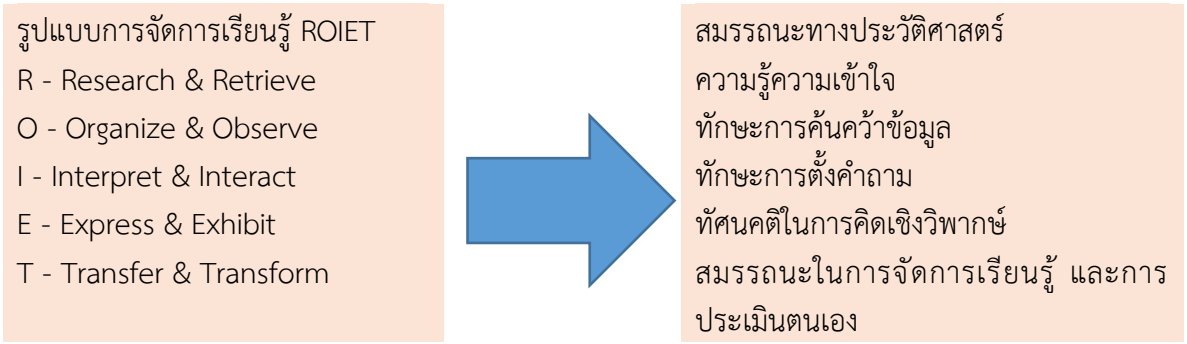
R – Research & Retrieve ตั้งคำถามจากข่าวสารประวัติศาสตร์และค้นคว้าข้อมูลเป็นกลุ่ม

O – Organize & Observe จัดระเบียบข้อมูล วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ตั้งคำถาม และวิพากษ์ความน่าเชื่อถือ

I – Interpret & Interact ตีความข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พร้อมจัดทำสื่ออินโฟกราฟิก

E – Express & Exhibit นำเสนอสื่อเพื่อฝึกการสื่อสารและสะท้อนความเข้าใจ

T – Transfer & Transform ความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ พร้อมสะท้อนการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน

ภาพที่ 1 แผนภาพกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเน้นการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในฐานะกระบวนการสืบค้นและตีความอดีตอย่างมีหลักฐานและเหตุผล เนื้อหาครอบคลุมแนวคิดเรื่องธรรมชาติของประวัติศาสตร์ ความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับการตีความ บทบาทของนักประวัติศาสตร์ การตั้งคำถาม และการใช้หลักฐานในการเข้าใจอดีต องค์ความรู้เหล่านี้ถูกร้อยเรียงในกิจกรรมทั้ง 5 ขั้นของรูปแบบ ROIET

2) ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

2.2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3) พื้นที่และระยะเวลา

การดำเนินการวิจัยจัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2567 ถึงเดือนมกราคม 2568

4) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

Citation : Phattharapanyakun, P., Sriphongplerd, P., Preedaphan, T., Suwicha, Chanwichit, W., Ampha, K., Merdthaisong, A.,& Mingolo, N. (2025). The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 73-88. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

ตัวแปรต้น: รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ ROIET ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ R - Research & Retrieve, O - Organize & Observe, I - Interpret & Interact, E - Express & Exhibit, และ T - Transfer & Transform

ตัวแปรตาม: สมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ ROIET

5) วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Research) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์และออกแบบรูปแบบการเรียนรู้

ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ การคิดเชิงวิจารณญาณ และทักษะการตั้งคำถาม รวมถึงการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาวิเคราะห์บริบทผู้เรียนและออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ที่ประกอบด้วย 5 ขั้น ได้แก่ R - Research & Retrieve, O - Organize & Observe, I - Interpret & Interact, E - Express & Exhibit และ T - Transfer & Transform

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ROIET

ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน ครอบคลุมสาระเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ การใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ และการฝึกตั้งคำถามเชิงประวัติศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมในแต่ละแผนให้สอดคล้องกับขั้นตอนของ ROIET จากนั้นนำแผนไปตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และประเมินผล

ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดำเนินการสอนตามแผนที่พัฒนาไว้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเครื่องมือ ได้แก่

ก. แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์
ข. แบบประเมินทักษะการตั้งคำถาม
ค. แบบวัดทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณ
ง. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
จ. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกหลังการเรียนรู้

6) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย

ก. แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์
ข. แบบประเมินทักษะการตั้งคำถาม
ค. แบบวัดทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณ
ง. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
จ. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกหลังการเรียนรู้

7) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

Citation : ปริญ ภัทรปัญญากูร, ประสาร ศรีพงษ์เพลิด, ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์, คชษิณ สุวิชา, วันชาติ ชาญวิจิตร, ขวัญชนก อำภา, อัธยา เมิดไธสง, และ นรินทรา มิ่งโอโล. (2568). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 73-88.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือหลัก 5 ชนิด ได้แก่

ก. แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ เป็นแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ สร้างขึ้นจากสาระในแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ทดสอบ Try-out กับกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (KR-20) เท่ากับ 0.81

ข. แบบประเมินทักษะการตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ เป็นแบบวัดระดับพฤติกรรมเชิงพรรณนา ครอบคลุมมิติของการตั้งคำถามเชิงสาเหตุ เชิงเปรียบเทียบ และเชิงตีความ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC 0.83–1.00 ตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha) ได้ค่าเท่ากับ 0.86

ค. แบบวัดทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อตรวจสอบ IOC ได้ระหว่าง 0.80–1.00 ได้ค่าความเชื่อมั่น Cronbach’s Alpha เท่ากับ 0.88

ง. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแบบฟอร์มบันทึกพฤติกรรมที่สอดคล้องกับขั้นตอนของ ROIET โดยระบุพฤติกรรมที่สังเกตได้ในแต่ละขั้นตอน ผู้สังเกต 2 คน ผ่านการฝึกอบรมก่อนใช้เครื่องมือ และมีค่าสัมประสิทธิ์ความตรงกันระหว่างผู้สังเกต (inter-rater reliability) เท่ากับ 0.90

จ. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) สำหรับใช้หลังจบการทดลอง ออกแบบคำถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ด้าน ตรวจสอบความเหมาะสมของคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาประวัติศาสตร์และการวิจัยการศึกษา

8) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ก. ระยะก่อนทดลอง (Pre-test) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเบื้องต้นจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ แบบประเมินทักษะการตั้งคำถาม และแบบวัดทัศนคติฯ เพื่อเปรียบเทียบกับผลหลังการเรียนรู้

ข. ระยะระหว่างการทดลอง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่พัฒนาขึ้นภายใต้รูปแบบ ROIET เป็นเวลา 6 ครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และจดบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ค. ระยะหลังการทดลอง (Post-test) หลังสิ้นสุดกิจกรรม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือชุดเดียวกับก่อนทดลองเพื่อวิเคราะห์ผลต่างก่อน–หลังเรียน ดำเนินการสัมภาษณ์นักศึกษาโดยการสุ่มเลือกแบบเจาะจงจำนวน 6 คน เพื่อสะท้อนความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้ผ่านรูปแบบ ROIET

9) การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบทดสอบก่อน–หลังเรียนและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสังเกตพฤติกรรมและงานเขียนสะท้อนความคิด จะวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

Citation : Phattharapanyakun, P., Sriphongplerd, P., Preedaphan, T., Suwicha, Chanwichit, W., Ampha, K., Merdthaisong, A.,& Mingolo, N. (2025). The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 73-88. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

ผลการวิจัย (Research Results)

4.1 การศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ที่มีต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ส่งผลให้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (Pre-test) เท่ากับ 11.87 (S.D. = 2.03) และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (Post-test) เท่ากับ 17.93 (S.D. = 1.76) ผลการทดสอบค่าที (t-test) แบบจับคู่ (Dependent Sample t-test) พบว่า $t = 12.45$, $p < .001$ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของ ROIET ช่วยส่งเสริมความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของประวัติศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบค่าทีของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ ก่อนและหลังเรียน

การวัดผล	N	$\overline{x}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	30	11.87	2.03		
หลังเรียน	30	17.93	1.76	12.45	< .001

หมายเหตุ: ใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample (Paired Samples)ระดับนัยสำคัญ = .001

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนเรียนอยู่ที่ 11.87 (S.D. = 2.03) และหลังเรียนอยู่ที่ 17.93 (S.D. = 1.76) ผลการทดสอบค่าทีแบบจับคู่ ($t = 12.45$, $p < .001$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งแสดงว่าการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET มีผลต่อการเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์เชิงลึกสนับสนุนผลการทดสอบดังกล่าว โดยนักศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการอธิบายว่าประวัติศาสตร์ไม่ใช่เพียงข้อเท็จจริงที่แน่นอน แต่เป็นกระบวนการตีความที่ต้องอาศัยหลักฐานและมุมมองที่หลากหลาย นักศึกษาสามารถอภิปรายเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงของความหมายในแต่ละยุคสมัย รวมถึงตั้งคำถามเชิงลึกเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของผู้บันทึกประวัติศาสตร์ สะท้อนถึงการเข้าใจในเชิงแนวคิดมากกว่าการจดจำเพียงข้อมูล

กิจกรรมในขั้นตอน R - Research & Retrieve และ O - Organize & Observe มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้นักศึกษาค้นคว้า แยกแยะประเภทของแหล่งข้อมูล และพิจารณาความน่าเชื่อถือของหลักฐาน ในขณะที่ขั้น I - Interpret & Interact ช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวิเคราะห์เชิงเหตุผล และการเข้าใจความหมายเชิงนามธรรมของเหตุการณ์ในอดีต

กล่าวโดยสรุป รูปแบบ ROIET เป็นเครื่องมือการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ในมิติเชิงกระบวนการ ตอบสนองต่อเป้าหมายของการเรียนรู้เชิงวิพากษ์ในศตวรรษที่ 21

4.2 เพื่อศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ที่มีต่อทักษะการตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

Citation : ปริญ ภัทรปัญญากูร, ประสาร ศรีพงษ์เพลิด, ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์, คชษิณ สุวิชา, วันชาติ ชาญวิจิตร, ขวัญชนก อำภา, อัธยา เมิดไธสง, และ นรินทรา มิ่งโอโล. (2568). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 73-88.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ROIET ส่งผลให้ทักษะการตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (Pre-test) เท่ากับ 10.45 (S.D. = 1.96) และหลังเรียน (Post-test) เท่ากับ 13.78 (S.D. = 1.72) การทดสอบค่าทีแบบจับคู่ (Dependent Sample t-test) ให้ค่า t = 9.67, p < .001 แสดงว่าการเรียนรู้ตามขั้นตอนของ ROIET มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์

การสังเกตพฤติกรรมและผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า นักศึกษาเริ่มตั้งคำถามที่มีลักษณะลึกซึ้งมากขึ้น เช่น คำถามที่เน้นเหตุและผล ความเป็นไปได้ของมุมมองอื่น หรือข้อจำกัดของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการใคร่ครวญต่อเนื้อหาประวัติศาสตร์ ไม่จำกัดเฉพาะคำถามปลายปิดแบบพื้นฐาน

กิจกรรมที่มีส่วนช่วยอย่างมากในพัฒนาการนี้คือขั้น I - Interpret & Interact และ E - Express & Exhibit ซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์กรณีศึกษา และนำเสนอคำถามที่ตนเองสงสัยต่อกลุ่ม และได้รับการสะท้อนกลับจากเพื่อนและผู้สอน ทำให้ทักษะการตั้งคำถามได้รับการฝึกฝนและยกระดับอย่างเป็นระบบ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบค่าทีของคะแนนทักษะการตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ ก่อนและหลังเรียน

การวัดผล	N	$\bar{x}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	30	10.45	1.96		
หลังเรียน	30	13.78	1.72	9.67	< .001

หมายเหตุ : ใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample ระดับนัยสำคัญ = .001

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 10.45 (S.D. = 1.96) และหลังเรียนอยู่ที่ 13.78 (S.D. = 1.72) ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยผลการทดสอบค่าทีแบบจับคู่ (Paired Samples t-test) พบว่า t = 9.67 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (p < .001) แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ ROIET มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการตั้งคำถามของนักศึกษา

ผลการเพิ่มขึ้นของคะแนนสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาสามารถตั้งคำถามที่มีคุณภาพสูงขึ้น มีความลึกซึ้งมากขึ้น และสามารถตั้งคำถามที่แสดงถึงการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ เช่น การตั้งคำถามเกี่ยวกับที่มาของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน หรือเจตนารมณ์ของผู้เขียนในแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ นักศึกษาแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการตั้งคำถามและการอภิปรายในห้องเรียน โดยเฉพาะในขั้นตอน Interpret & Interact และ Express & Exhibit ของรูปแบบ ROIET ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาทักษะดังกล่าวในลักษณะปฏิบัติจริงและสะท้อนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.3 ผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ที่มีต่อทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

Citation : Phattharapanyakun, P., Sriphongplerd, P., Preedaphan, T., Suwicha, Chanwichit, W., Ampha, K., Merdthaisong, A.,& Mingolo, N. (2025). The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 73-88. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ ROIET นักศึกษามีทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 3.12 (S.D. = 0.47) และหลังเรียนอยู่ที่ 4.35 (S.D. = 0.39) การทดสอบค่าทีแบบจับคู่ ($t = 11.03$, $p < .001$) แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ช่วยส่งเสริมการพัฒนาเจตคติของนักศึกษาในด้านการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน การเปิดรับมุมมองที่หลากหลาย และการใช้เหตุผลร่วมกับหลักฐานก่อนการตัดสินใจหรือให้ข้อสรุป ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบค่าทีของคะแนนทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังเรียน

การวัดผล	N	$\bar{x}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	30	3.12	0.47		
หลังเรียน	30	4.35	0.39	11.03	< .001

หมายเหตุ: ใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent Samplesระดับนัยสำคัญ = .001

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนจากคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน โดยมีค่าทดสอบ $t = 11.03$ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งยืนยันว่ารูปแบบ ROIET มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างเจตคติของนักศึกษาในการคิดอย่างรอบคอบ มีเหตุผล และอิงหลักฐาน ก่อนการสรุปความหรือยอมรับข้อมูลใด ๆ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มเติม พบว่า นักศึกษาแสดงออกถึงความตระหนักในการตั้งข้อสงสัย การตั้งคำถามย้อนกลับ และการแสวงหาคำตอบอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในขั้นตอน Research & Retrieve และ Transfer & Transform ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และนำไปปรับใช้ใน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยชี้ว่านักศึกษามีคะแนนความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($t = 12.45$, $p < .001$) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบ ROIET โดยเฉพาะขั้น Research & Retrieve และ Organize & Observe ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักว่าประวัติศาสตร์ไม่ใช่เพียงการท่องจำข้อเท็จจริง แต่เป็นกระบวนการสร้างความรู้จากหลักฐานหลากหลายมุมมอง ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Wineburg (2001) ที่ชี้ว่าการเรียนประวัติศาสตร์ควรปลูกฝังทักษะการมองประวัติศาสตร์ในฐานะการตีความ (*interpretive act*) มากกว่าการรับข้อมูล และยังใกล้เคียงกับงานของ Lee (2005) ที่เน้นว่าผู้เรียนควรเข้าใจธรรมชาติของความรู้ทางประวัติศาสตร์ว่าเป็นสิ่งที่ต้องตรวจสอบและโต้แย้งได้

2) ทักษะการตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ คะแนนทักษะการตั้งคำถามเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($t = 9.67$, $p < .001$) และข้อมูลเชิงคุณภาพสะท้อนว่านักศึกษาสามารถตั้งคำถามที่ลึกซึ้งขึ้น เช่น คำถามเกี่ยวกับข้อจำกัดของหลักฐานและมุมมองของผู้บันทึก ข้อนี้แสดงให้เห็นว่าขั้น Interpret & Interact และ Express & Exhibit ของ ROIET มีบทบาทสำคัญในการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถามและแลกเปลี่ยน

Citation : ปริญ ภัทรปัญญากูร, ประสาร ศรีพงษ์เพลิด, ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์, คชษิณ สุวิชา, วันชาติ ชาญวิจิตร, ขวัญชนก อำภา, อัธยา เมิดไธสง, และ นรินทรา มิ่งโอโล. (2568). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 73-88.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

มุมมองกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับ VanSledright (2011) ที่เน้นว่าความสามารถในการตั้งคำถามคือหัวใจของการคิดทางประวัติศาสตร์ และยังสอดรับกับ Seixas และ Morton (2013) ที่เสนอ *Big Six Historical Thinking Concepts* โดยเฉพาะมิติการใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ และการตั้งคำถามที่มีนัยสำคัญ

3) ทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณ ผลการทดลองพบว่าคะแนนทัศนคติในการใช้เหตุผลและหลักฐานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($t = 11.03$, $p < .001$) และนักศึกษาเริ่มแสดงพฤติกรรมตรวจสอบข้อเท็จจริงและตั้งคำถามย้อนกลับมากขึ้น ROIET โดยเฉพาะขั้น Transfer & Transform ช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกสะท้อนคิดและประเมินข้อมูลเชิงหลักฐาน ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Wineburg (2007) ที่กล่าวว่าการคิดเชิงประวัติศาสตร์เป็น “สิ่งที่ไม่เป็นธรรมชาติ” (*unnatural act*) แต่สามารถฝึกฝนได้ผ่านการปะทะกับหลักฐานหลากหลาย และยังเชื่อมโยงกับแนวคิดของ Levstik และ Barton (2015) ที่เสนอว่าการเรียนประวัติศาสตร์ควรปลูกฝังการเคารพในความหลากหลายของมุมมองและการโต้แย้งเชิงเหตุผล

การวิจัยนี้จึงชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนรู้ ROIET เป็นแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียน โดยสอดคล้องกับเป้าหมายของวิชาประวัติศาสตร์ และแนวคิดการศึกษาสมัยใหม่ที่มองผู้เรียนเป็น “นักคิด นักตั้งคำถาม และนักสร้างความหมาย” มากกว่าผู้รับข้อมูลเพียงฝ่ายเดียว ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 สรุปผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละด้านของสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าเฉลี่ยก่อนเรียน	ค่าเฉลี่ยหลังเรียน	ค่า t	ระดับนัยสำคัญ
ข้อที่ 1	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์	11.87	17.93	12.45	$p < .001$
ข้อที่ 2	ทักษะการตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์	10.45	13.78	9.67	$p < .001$
ข้อที่ 3	ทัศนคติในการแสวงหาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณ	3.12	4.35	11.03	$p < .001$

Citation : Phattharapanyakun, P., Sriphongplerd, P., Preedaphan, T., Suwicha, Chanwichit, W., Ampha, K., Merdthaisong, A.,& Mingolo, N. (2025). The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 73-88. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

ความรู้ใหม่ (New Knowledge)

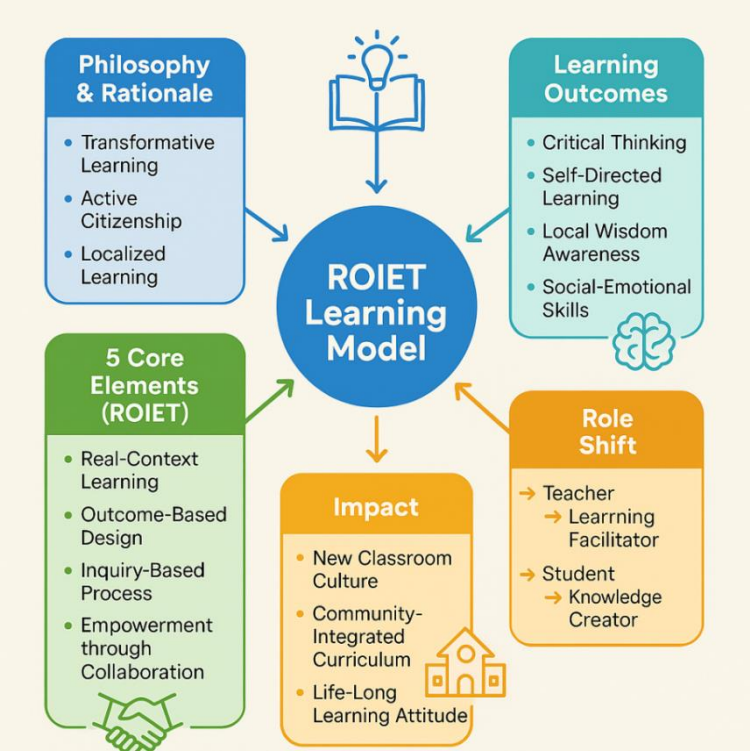
จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET งานวิจัยนี้ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ ใน 3 มิติหลัก ดังนี้

1) ระดับแนวคิด (Conceptual) แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะทางประวัติศาสตร์คือการบูรณาการ ความเข้าใจ–ทักษะ–ทัศนคติ–การสะท้อนคิด อย่างเป็นระบบ

2) ระดับกระบวนการ (Procedural) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เป็นรูปแบบที่แยกย่อยเป็น 5 ขั้นตอน (Research & Retrieve, Organize & Observe, Interpret & Interact, Express & Exhibit, Transfer & Transform) โดยแต่ละขั้นมี กิจกรรม เครื่องมือ และผลลัพธ์เฉพาะ สะท้อนถึงนวัตกรรมที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ประวัติศาสตร์กับการปฏิบัติจริง

3) ระดับผลลัพธ์ (Outcome) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสามารถ 1) อธิบายธรรมชาติของประวัติศาสตร์ 2) ตั้งคำถามเชิงลึก 3) ใช้เหตุผลและหลักฐานอย่างวิพากษ์ 4) ถ่ายทอดและสะท้อนคิดได้อย่างสร้างสรรค์

จึงเห็นได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET คือรูปแบบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ดังผังมโนทัศน์ต่อไปนี้

ภาพที่ 2 ผังมโนทัศน์แสดงองค์ความรู้ใหม่

Citation : ปริญ ภัทรปัญญากูร, ประสาร ศรีพงษ์เพลิด, ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์, คชษิณ สุวิชา, วันชาติ ชาญวิจิตร, ขวัญชนก อำภา, อัธยา เมิดไธสง, และ นรินทรา มิ่งโอโล. (2568). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 73-88.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ขยายกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายมากขึ้น เช่น นักศึกษาสาขาอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ROIET ในบริบทที่แตกต่าง และเพิ่มความเชื่อมั่นในผลการวิจัย

2. ศึกษาผลในระยะยาว (Longitudinal Study) เพื่อประเมินผลกระทบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และการคิดเชิงประวัติศาสตร์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

3. เปรียบเทียบกับรูปแบบการเรียนรู้รูปแบบอื่น เช่น Inquiry-Based Learning, Problem-Based Learning หรือ Flipped Classroom เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สำหรับอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้

2. สำหรับผู้บริหารหลักสูตร สามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลประกอบในการปรับปรุงหรือออกแบบหลักสูตรรายวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

3. สำหรับสาขาวิชาสังคมศึกษาและคณะครุศาสตร์ สามารถใช้รูปแบบ ROIET เป็นเครื่องมือในการฝึกฝนและพัฒนานักศึกษาครู ให้มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมที่เน้นการคิดวิเคราะห์

เอกสารอ้างอิง (References)

คาร์, อี. เอช. (2525). *ประวัติศาสตร์คืออะไร. แปลโดย ชาติชาย พณานานนท์.* กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

นุชรินทร์ มิ่งโอโล. (2567). การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนนักศึกษาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 10 (หน้า 98-104). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ปริญ รสจันทร์, นุชรินทร์ มิ่งโอโล, มนตรี เตียนพลกรัง, อภิชาติ ดีไม่น้อย. (2567). *การสร้างองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนนักศึกษาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.* ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 10 (หน้า 149–155). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ภัทรพงษ์สุขเกิด, ปัณณวิชญ์ ใบกุหลาบ, และ สุขแก้ว คำสอน. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงระบบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารครุพิบูล, 8*(1), 86–88.

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพ ฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

Brooks, J. G., & Brooks, M. G. (1993). In search of understanding: The case for constructivist classrooms. ASCD.

Bruner, J. S. (1966). Toward a theory of instruction. Harvard University Press.

Fosnot, C. T. (1996). Constructivism: Theory, perspectives, and practice. Teachers College Press.

Citation : Phattharapanyakun, P., Sriphongplerd, P., Preedaphan, T., Suwicha, Chanwichit, W., Ampha, K., Merdthaisong, A.,& Mingolo, N. (2025). The Development of the ROIET Instructional Model to Enhance Historical Thinking Competency among First-Year Students at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 73-88. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786

Hartzler-Miller, C. (2001). Making sense of "best practice" in teaching history. Theory & Research in Social Education, 29(4), 672–695.

Jonassen, D. H. (1991). Objectivism versus constructivism: Do we need a new philosophical paradigm? Educational Technology Research and Development, 39(3), 5–14.

Lee, P. (2005). Putting principles into practice: Understanding history. In S. Donovan & J. Bransford (Eds.), How students learn: History, mathematics, and science in the classroom (pp. 31–77). Washington, DC: The National Academies Press.

Levstik, L. S., & Barton, K. C. (2015). Doing history: Investigating with children in elementary and middle schools (5th ed.). New York, NY: Routledge.

Palincsar, A. S. (1998). Social constructivist perspectives on teaching and learning. Annual Review of Psychology, 49, 345–375.

Piaget, J. (1972). The psychology of the child. Basic Books.

Seixas, P. (2017). A model of historical thinking. Educational Philosophy and Theory, 49(6), 593–605. https://doi.org/10.1080/00131857.2015.1101363

Seixas, P., & Morton, T. (2013). The big six historical thinking concepts. Toronto, ON: Nelson Education.

Smith, F. (1998). The book of learning and forgetting. Teachers College Press.

VanSledright, B. (2011). The challenge of rethinking history education: On practices, theories, and policy. New York, NY: Routledge.

Vygotsky, L. S. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Harvard University Press.

Wineburg, S. (2001). Historical thinking and other unnatural acts: Charting the future of teaching the past. Philadelphia, PA: Temple University Press.

Wineburg, S. (2007). Unnatural and essential: The nature of historical thinking. Teaching History, 129, 6–11.

Citation : ปริญ ภัทรปัญญากูร, ประสาร ศรีพงษ์เพลิด, ทิพย์สุดา ปรีดาพันธุ์, คชษิณ สุวิชา, วันชาติ ชาญวิจิตร, ขวัญชนก อำภา, อัธยา เมิดไธสง, และ นรินทรา มิ่งโอโล. (2568). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ROIET เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางประวัติศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 73-88.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2786